

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLĖ

VALSTYBINIO AUDITO ATASKAITA DĖL PUSLAIDININKIŲ FIZIKOS INSTITUTE ATLIKTO FINANSINIO (TEISĖTUMO) AUDITO REZULTATŲ

2009 m. gegužės 14 d. Nr. FA-P-50-14-32
Vilnius

Auditas atliktas, vykdant
Valstybės kontrolės 5-ojo audito departamento
direktorės Daivos Bakutienės
2008-06-06 pavedimą Nr. P-50-14

Auditą atliko valstybinės auditorės:
Ona Kunigėlienė (grupės vadovė)
Sandra Ragėnaitė
Eivida Šlamė

Auditas pradėtas 2008-06-09
Auditas baigtas 2009-05-14

Su valstybinio audito ataskaita galima susipažinti
Valstybės kontrolės interneto puslapyje
adresu www.vkontrole.lt

TURINYS

Ižanga	3
Audito apimtis ir metodai	4
Pastebėjimai, išvados, rekomendacijos	5
1. Pastebėjimai dėl biudžeto asignavimų naudojimo	5
2. Kiti pastebėjimai	6
3. Rekomendacijos	7
Priedai	8

IŽANGA

Valstybinis finansinis (teisėtumo) auditas atliktas Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės 5-ojo audito departamento direktorės Daivos Bakutienės 2008 m. birželio 6 d. pavedimu Nr. P-50-14. Auditą atliko vyriausioji valstybinė auditorė Ona Kunigėlienė (grupės vadovė), vyresnioji valstybinė auditorė Sandra Ragėnaitė ir valstybinė auditorė Eivida Šlamė.

Audituojamas subjektas Puslaidininkų fizikos institutas yra valstybės mokslo institutas – biudžetinė mokslinių tyrimų įstaiga, įsteigta Lietuvos Respublikos Vyriausybės Lietuvos ūkiui ir tarptautiniam bendradarbiavimui, svarbiems ilgalaikiams tarptautinio lygio moksliniams tyrimams vykdyti. Instituto adresas: A. Goštauto g. 11, LT-01108 Vilnius, identifikavimo kodas 111955895. Audituojamu laikotarpiu institutui vadovavo direktorius prof. habil. dr. Steponas Ašmontas, vyriausiąja buhalterė dirbo Dana Višomirskienė.

Audituojamas laikotarpis – 2008 metai.

Audito tikslas – įvertinti 2008 m. finansinių ataskaitų duomenų tikrumą ir teisingumą, valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams bei pareikšti nepriklausomą nuomonę; įvertinti valstybės biudžeto asignavimų 2009 metams poreikio planavimą teisėtumo požiūriu.

Audito ataskaitoje pateikti tik audito metu atlikti ir nustatyti dalykai, o nepriklausoma nuomonė apie finansines ataskaitas, valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą, jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams pareiškama audito išvadoje.

AUDITO APIMTIS IR METODAI

Audito metu buvo vertinamos instituto 2008 metų finansinės ataskaitos: Išlaidų sąmatų vykdymo 2008 m. gruodžio 31 d. balansas (forma Nr. 1), Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2008 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 2), Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto 2008 m. apyskaita (forma Nr. 3), Atsargų ir trumpalaikio materialiojo turto 2008 m. apyskaita (forma Nr. 4), Biudžetinių įstaigų bei valstybinių mokslo ir studijų institucijų pajamų įmokų į biudžetą 2008 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 5), Debetinio ir kreditinio įsiskolinimo 2008 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 6), Kitų įstaigų (ir mokslo tyrimo) etatų ir struktūros plano įvykdymo 2008 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. B-9).

Audituojamu laikotarpiu institutas vykdė dvi programas: 1.1. „Naujų medžiagų ir nanodarinių sintezė, tyrimas ir taikymas“, kuriai patvirtinta 8 952,3 tūkst. Lt, gauta ir panaudota 8 952,3 tūkst. Lt; 88.1 „Specialioji mokslo plėtojimo programa“, kuriai patvirtinta 1 728,9 tūkst. Lt, gauta ir panaudota 864,0 tūkst. Lt. Iš viso 2008 metais patvirtinta 10 681,2 tūkst. Lt, gauta ir panaudota 9 816,3 tūkst. Lt biudžeto asignavimų. Išlaidų sąmatų vykdymo 2008 m. gruodžio 31 d. balanso aktyvo (pasyvo) sąskaitų likučių suma – 36 541,2 tūkst. Lt.

Audituojamu laikotarpiu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. spalio 22 d. nutarimu Nr. 1062 iš Lietuvos Respublikos Vyriausybės rezervo institutui buvo skirta 15,0 tūkst. Lt.

Institutas pavaldžių įstaigų neturi.

Finansinis (teisėtumo) auditas atliktas pagal Valstybinio audito reikalavimus, patvirtintus Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriaus 2002 m. vasario 21 d. įsakymu Nr. V-26 (su vėlesniais pakeitimais ir papildymais).

Auditas atliktas siekiant gauti pakankamą užtikrinimą, jog finansinėse ataskaitose nėra reikšmingų iškraipymų ir valstybės lėšos ir turtas valdomas, naudojamas ir disponuojama jais teisėtai. Visiškas užtikrinimas neįmanomas dėl įgimtų vidaus kontrolės apribojimų ir to fakto, kad netikrinome visų (100 proc.) ūkinių operacijų, ūkinių įvykių ir sudarytų sandorių (išskyrus pavedimų lėšas ir kompensuotus nuompinigių, kurie visi (100 proc.) buvo patikrinti).

Auditui taikytas kiekybinio reikšmingumo lygis (maksimaliai priimtina klaidų suma) yra 0,5 proc. visų kasinių išlaidų, nurodytų Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2008 m. gruodžio 31 d. ataskaitoje (forma Nr. 2) – tai sudaro 49,0 tūkst. Lt, ir 0,5 proc. sąskaitų likučių sumos, nurodytos Išlaidų sąmatų vykdymo 2008 m. gruodžio 31 d. balanse (forma Nr. 1) – tai sudaro 183,0 tūkst. Lt.

Siekiant gauti audito tikslams reikalingų įrodymų, atliktas veiklos, apskaitos ir vidaus kontrolės sistemų tyrimas, nustatant reikšmingo iškraipymo riziką, buvo nustatytas reikšmingumo lygis ir svarbiausios audito sritys (darbo užmokestis ir socialinio draudimo įmokos, prekių ir

paslaugų naudojimas, ilgalaikis turtas, pinigai (pavedimų lėšos), pajamos ir kompensuoti nuompinigiai).

Vertinant vidaus kontrolę buvo susipažinta su vidaus kontrolės aplinka ir procedūromis.

Buvo atliktos visų (100 proc.) pavedimų lėšų ir kompensuotų nuompinigių savarankiškos audito procedūros. Didelės apimties savarankiškos audito procedūros atliktos darbo užmokesčio ir socialinio draudimo įmokų, prekių ir paslaugų naudojimo, ilgalaikio turto ir pajamų srityse. Kitose srityse atliktos mažos apimties savarankiškos audito procedūros.

PASTEBĖJIMAI, IŠVADOS, REKOMENDACIJOS

1. Pastebėjimai dėl biudžeto asignavimų naudojimo

Institutas nesilaikė Lietuvos Respublikos 2008 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo¹ 14 str. 2 d. nuostatų, nes sutaupytus darbo užmokesčiui skirtus asignavimus (105,8 tūkst. Lt) panaudojo ne 34,6 tūkst. Lt kreditiniam įsiskolinimui padengti, bet vienkartinėms išmokoms mokėti (1.88 programos lėšomis – 4,3 tūkst. Lt, 1.1 programos lėšomis – 101,5 tūkst. Lt).

Asignavimų valdytojas nevykdė Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatymo² 8 str. 4 d. reikalavimo kontroliuoti įsiskolinimus ir imtis visų priemonių, kad jų būtų išvengta.

Dalis (6,7 tūkst. Lt) biudžeto asignavimų panaudota nesivadovaujant Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklių³ 47 p. nuostata naudoti skirtus biudžeto asignavimus pagal paskirtį. Kitoms prekėms skirti asignavimai panaudoti kitų paslaugų išlaidoms dengti, o kitoms paslaugoms skirti asignavimai – turtui įsigyti. Šios išlaidos neteisingai nurodytos metinėse ataskaitose. Institutas patirtas išlaidas apskaitė nesivadovaudamas Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacija⁴. Ši 6,7 tūkst. Lt suma nėra reikšminga, todėl apie tai ir kitas klaidas buvo informuota 2009-04-28 raštu Nr. S-(50-1.11)-846 .

Institutas dalį (47,0 tūkst. Lt) pavedimų lėšų, gautų iš valstybės biudžeto asignavimų valdytojų (Lietuvos valstybinio mokslo ir studijų fondo, Biochemijos instituto ir Vilniaus

¹ Lietuvos Respublikos 2008 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas, 2007-12-06 Nr. X-1353.

² Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatymas, 1995-12-05 Nr. I-1113 (2004-11-04 įstatymo Nr. IX-2536 redakcija).

³ Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-05-14 nutarimu Nr. 543 (2008-07-09 nutarimo Nr. 720 redakcija).

⁴ Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacija, patvirtinta Lietuvos Respublikos finansų ministro 2003-07-03 įsakymu Nr. 1K-184 (su vėlesniais pakeitimais).

universiteto), pagal patvirtintą sąmatą skirtų kitų paslaugų išlaidoms dengti, nepagrįstai panaudojo įstaigos išlaikymo išlaidoms (šildymas, elektros energija, vandentiekis ir kanalizacija ir kt.).

Institutas neužtikrino, kad projektų partneriai (Biochemijos institutas ir Vilniaus Gedimino technikos universitetas) iš instituto gautas pavedimų lėšas naudotų pagal patvirtintą sąmatą, nes Biochemijos institutas (5,0 tūkst. Lt) ir Vilniaus Gedimino technikos universitetas (8,9 tūkst. Lt) pavedimų lėšas, numatytas kitoms paslaugoms, panaudojo įstaigos išlaikymo išlaidoms (šildymas, elektros energija, vandentiekis ir kanalizacija ir kt.) dengti.

Institutas ir jo partneriai nevykdė Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklių⁵ 67 p. nuostatų, kad pavedimų lėšos, gautos iš valstybės ir savivaldybių biudžetų asignavimų valdytojų, turi būti naudojamos pagal asignavimų valdytojų patvirtintą biudžeto išlaidų sąmatą, nurodant lėšų paskirstymą pagal išlaidų ekonominę paskirtį. Institutas patirtas išlaidas apskaitė nesivadovaudamas Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacija⁶, nes šildymo, elektros energijos, vandentiekio ir kanalizacijos išlaidas apskaitė kaip kitų paslaugų išlaidas ir pavedimų lėšų davėjams pateikė neteisingą informaciją apie kasines ir faktines išlaidas.

Biudžeto asignavimų (41,3 tūkst. Lt) ir pavedimų lėšų (60,9 tūkst. Lt) dalis panaudota nesivadovaujant teisės aktais ir pažeidžiant finansinę drausmę.

Negalėjome patvirtinti, kad sutaupyti asignavimai (34,6 tūkst. Lt) panaudoti racionaliai, nes nepadengus įsiskolinimo kreditoriams buvo išmokėtos vienkartinės išmokos.

2. Kiti pastebėjimai

Audito metu dėl nustatytų klaidų ir teiktų rekomendacijų institutas buvo informuotas Valstybės kontrolės 2008-09-23 raštu Nr. S-(50-1.11)-1750 „Dėl valstybės biudžeto asignavimų 2009 metams išlaidų poreikio planavimo“, 2008-11-21 raštu Nr. S-(50-1.11)-2178 „Dėl vidaus kontrolės aplinkos vertinimo“ ir 2008-12-24 raštu Nr. S-(50-1.11)-2434 „Dėl audito metu nustatytų dalykų“.

Dauguma klaidų atsirado dėl to, kad apskaitant pavedimų lėšas, pajamas, išlaidas, finansavimą ir kitas lėšas nesivadovauta Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklėmis.⁷

Vykdydamas audito metu raštuose pateiktas rekomendacijas institutas iki metinių ataskaitų sudarymo ištaisė klaidas, galėjusias turėti įtakos finansinių ataskaitų teisingumui. Kitos

⁵ Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-05-14 nutarimu Nr. 543 (2008-07-09 nutarimo Nr. 720 redakcija).

⁶ Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacija, patvirtinta Lietuvos Respublikos finansų ministro 2003-07-03 įsakymu Nr. 1K-184 (su vėlesniais pakeitimais).

⁷ Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos finansų ministro 2001-03-16 įsakymu Nr. 70 (įsakymo 2005-12-30 Nr. 1K-405 redakcija).

nereikšmingos klaidos, kurios turi būti ištaisytos instituto apskaitoje, institutui nurodytos Valstybės kontrolės 2009-04-28 raštu Nr. S-(50-1.11)-846.

Institutas iki šios ataskaitos pateikimo įvykdė ataskaitos projekte nurodytas rekomendacijas: numatė prevencijos stiprinimo priemones, padėsiančias užtikrinti, kad biudžeto asignavimai būtų naudojami teisėtai ir racionaliai pagal patvirtintą sąmatą, bei papildomas kontrolės priemones, padėsiančias užtikrinti teisingą patirtų išlaidų apskaitą. Institutas paskyrė asmenis, atsakingus už numatytų prevencijos stiprinimo ir papildomų kontrolės priemonių įgyvendinimą.

Audito metu nustatyta, kad institutas viešajai įstaigai „Mokslo ir technologijų parkas“ negyvenamųjų patalpų, esančių A. Goštauto g. 11 ir Lukiškių g. 9 Vilniuje (unikalus numeris 1097-0009-1038, šifras 3C5p, patalpų indeksai nuo 1–17 iki 1–44), panaudos pagrindais perdavė daugiau, negu numatyta Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarime⁸. Institutas yra kreipęsis į Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministeriją dėl, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo minėtas patalpas panaudos pagrindais perduoti viešajai įstaigai „Mokslo ir technologijų parkas“, projekto parengimo.

Atlikus valstybinį finansinį (teisėtumo) auditą 2004 m., buvo atkreiptas instituto dėmesys, kad vykdoma ūkinė veikla (teikiamos maitinimo paslaugos) neatitinka instituto Statuto 8 p. numatytų veiklos tikslų. Institutas informavo Valstybės kontrolę, kad sprendžiamas klausimas dėl valgyklos patalpų, esančių A. Goštauto g. 11 Vilniuje, perdavimo viešajai įstaigai „Mokslo ir technologijų parkas“, tačiau iki šiol institutas teikia maitinimo paslaugas. Šio audito metu institutas pakartotinai kreipėsi į Švietimo ir mokslo ministeriją dėl valgyklos patalpų perdavimo.

3. Rekomendacijos

Institutas turi įforminti patalpų perdavimą viešajai įstaigai „Mokslo ir technologijų parkas“ teisės aktų nustatyta tvarka ir nutraukti instituto Statute nenumatytą ūkinę veiklą. (Rekomendacijų įgyvendinimo planas pateikiamas priede.)

Dėkojame Puslaidininkių fizikos instituto darbuotojams už bendradarbiavimą ir pagalbą atliekant 2008 m. finansinį (teisėtumo) auditą.

5-ojo audito departamento direktorė

Daiva Bakutienė

5-ojo audito departamento vyriausioji valstybinė auditorė

Ona Kunigėlienė

⁸ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2000-09-15 nutarimas Nr. 1103 „Dėl negyvenamųjų patalpų Vilniuje, A. Goštauto g. 11 ir Lukiškių g. 9, perdavimo“

PRIEDAI

Valstybinio audito ataskaitos
 „Dėl Puslaidininkų fizikos institute
 atlikto finansinio (teisėtumo) audito
 rezultatų“ 1 priedas

Rekomendacijų įgyvendinimo planas

Eil. Nr.	Rekomendacija	Tolesni veiksmai ⁹	Rekomendacijos įvykdymo terminas (data) ¹⁰
1.	Patalpų perdavimą viešajai įstaigai „Mokslo ir technologijų parkas“ įforminti teisės aktų nustatyta tvarka.	Bendradarbiaujant su viešąja įstaiga „Mokslo ir technologijų parkas“ raginti Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministeriją, kad patalpų perdavimas būtų įformintas teisės aktų nustatyta tvarka. Iki 2009 m. spalio 1 d. negavus atsakymo iš Švietimo ir mokslo ministerijos, į ją bus kreipiamasi pakartotinai.	2010-01-30
2.	Nutraukti instituto Statute nenumatytą ūkinę veiklą.	Vykdoma ūkinė veikla – maitinimo paslaugų teikimas – bus nutraukta, valgyklos patalpas teisės aktų nustatyta tvarka perdavus viešajai įstaigai „Mokslo ir technologijų parkas“. Iki 2009 m. spalio 1 d. negavus atsakymo iš Švietimo ir mokslo ministerijos dėl valgyklos patalpų perdavimo viešajai įstaigai „Mokslo ir technologijų parkas“, į ministeriją bus kreipiamasi pakartotinai.	2010-01-30

⁹ Numatyta audituojamo subjekto.

¹⁰ Numatyta audituojamo subjekto.